

Jukka-Pekka Palviainen

HANAA, KOSONEN

Karisto

Helsinki

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

© Jukka-Pekka Palviainen ja Karisto / Kustannus-
osakeyhtiö Otava 2026

Teos on ilmestynyt aiemmin Karisto Oy:n
kustantamana 2020.

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-54440-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

TUNTUU KUIN EN OLISI nukkunut koko yönä silmäystäkään. Muistan kyllä hämärästi unen, jossa ajoin uudella mopollani Manhattanilla pakoon poliiseja. Ihmiset oli pujottelu-keppejä, joita väistelin melkein polvi asfalttia viistäen. Jouduin väistelemään myös poliisin ampumia luoteja, jotka ohitti meikäläisen milloin oikealta milloin vasemmalta. Lopulta päädyin mopoineni pikaveneen kyytiin ja huomasin jossain vaiheessa olevani Venetsiassa. Vene ajoi kanavan varressa olevan talon sokkelissa olevasta ovesta sisään. Ovi sulkeutui perässämme. Sen jälkeen avasin silmäni.

Katson puhelimesta kelloa. Se näyttää 05.34. Arto ei heräisi vielä pariin tuntiin. Se on meikäläisen isäpuoli. Huokaisen kuin

ukki. Sillä on tapana huokailla paljon, koska sen mielestä maailmasta on tullut kummallinen paikka. Olen yrittänyt opettaa sille älypuhelimien käyttöä vaihtelevalla menestyksellä. Kun me käydään ukin puhelimella pankissa, se kieltää joka kerta siirtämästä rahaa omalle tililleni. Mieli kyllä tekisi, sillä ukilla on massia vaikka muille jakaa.

Ukki haluaa etsiä hoivakodin nurkista Pokémoneja. Se on kyllä niin viime tuotantokautta, mutta ukille ei kehtaa sanoa *njet*. Sitä paitsi liikunta on hyväksi sen vanhoille luille ja lihaksille. Sen rollaattori on uusinta mallia ja viritetty. Se on tummanpunainen. Kerroin ukille, että se on tyttöjen väri. Ukki vastasi, että sen kaikki autotkin on olleet punaisia. *I rest my case*, totesin siihen. Ukille ei mennyt jakeluun. Se osaa vain suomea ja muutaman sanan ruotsia, koska se on asunut lapsena Paraisilla ja pelannut jalkapalloa suomenruotsalaisten kanssa.

Ukki istutti päähäni ajatuksen moposta. Olin ajatellut pyytää syntymäpäivälahjaksi laadukkaan kameran. Olisin halunnut kuvata tyylikkäitä lyhytelokuvia. Sellaisia, mitä

Huuskonen näyttää kuviksen tunneilla. Olin vain tehnyt kaiken paremmin. Huuskosen filmit on tehty juosten kusemalla. Ukki sanoisi niin, jos sitä kiinnostaisi Huuskosen filmit. Ne on sille luultavasti liian dadaa.

Ukki sanoi, että olisin luuseri, jos mulla ei olisi viisitoistavuotiaana mopoa. Jäisin kuulemma ilman naisia ja menestystä. Meikäläisestä tulisi yksin kammiossaan viihtyvä nörtti, joka katselisi tietokoneen näytöltä muiden elämää ja menisi sen jälkeen lyttyyn rakastettu Karhuherra Paddington kainalossaan tutumaan. Kysyin, kuka se on. Ukki käski katsoa Googlesta.

Karhuherra Paddington on brittiläisen Michael Bondin luoma ja Peggy Fortnumin luonnostelema ihmisenkaltainen karhu.

Pohdin asiaa huolella monta päivää. Lopulta kysyin mielipidettä sponsoreiltani. Äiti sanoi ei, isä ehkä, Arto joo ja isän uusi naisystävä: "Näyttääkö mun takapuoli isolta tässä mekossa?" Vastasin väärin ja se käänsi isän mielipidettä kielteiseen suuntaan, vaikka sitä aluksi naurattikin. Mutta kun isälle selvisi, että Arto oli halukas investoimaan eläke-

säästöjään sopivaan kulkupeliin, senkin oli pakko päästä mukaan sijoitukseen.

Löysin netistä vuoden 2018 mallia olevan Skyteam Monkeyn. Sillä oli ajettu puoli-toistatuhatta kilometriä ja siitä pyydettiin tonni. Isä ja Arto lupasi maksaa neljäsataa mieheen. Saisin maksaa säästöistäni loput eli kaikki, minkä onnistuisin tinkimään, olisi säästöä allekirjoittaneelle.

Mopon nykyinen olinpaikka on vain parin kilometrin päässä. Me käytiin Valtsun kanssa vakoilemassa talon luona parina iltana, mutta Apinaa ei pidetty pihalla. Toisella kertaa säleverhot suljettiin aggressiivisesti meidän edestä.

”Ne luulee, että me ollaan jotain pervoja”, totesin Valtsulle.

”Onneks ne ei tiedä totuutta”, Valtsu vastasi.

Valtsulla on ehkä maailman paras pokerinaama. Se sanoo väliin jotain ihan posketonta eikä sen ilme muutu ollenkaan. Jotkut loukkaantuu sen puheista, kun ne ei tajua sen huumoria. Kesti mullakin aikansa tottua siihen.

Seitsemännen luokan syksyllä joku valopää kasiluokkalainen kysyi, miksi Valtsu ei lähtenyt lentämään isoilla hörökorvillaan. Valtsu vastasi murheen murtamana, että sillä ei ollut vielä lentolupaa, koska se oli alaikäinen.

Valtsun nälviminen loppui lyhyeen, kun tyypeille selvisi, kuka sen isosisko on. En tiedä, olisiko Hansua kiinnostanut suojella pikkuveljeään, mutta kukaan ei halunnut ottaa riskiä. Se, että kaveeraa Valtsun kanssa, suojelee meikäläistäkin.

Valtsu kertoi, että poliisit haki Hansun, kun se laittoi kotitaloa remonttiin eivätkä niiden vanhemmat saaneet sitä rauhoittumaan. Kävi ne silloinkin, kun se lainasi niiden isän autoa sen kavereiden kanssa tai kun ne oli ängenneet autiotaloon bilettämään.

Ukki on Mesessä. Vanhukset latautuu tosi nopeesti. Se varmaan päivittää Faceen aamun epäkohdat, jotka se on lukenut lehdistä. Sille tulee ainakin Helsingin Sanomat, Aamulehti, Turun Sanomat ja Maaseudun Tulevaisuus, vaikka se ei ole koskaan asunut maalla. Se sanoo, että pitää saada perspektiiviä ja sitä saa, kun lukee eri lehtiä ja katsoo

sekä Ylen että MTV:n puhuvat päät. Eniten se tykkää säätiedotuksista, koska se on ihasnut Anne Borgströmiin, Mette Mannoseen ja Kerttu Kotakorpeen. Kun ne on ruudussa, siltä menee itse asia ohi ja se joutuu katsomaan sään ikkunasta tai Wikipediasta.

Puhelin kilahtaa. Ukki haluaa tietää, miksi pikkujuippi valvoo. Isä on juippi ja meikäläinen pikkujuippi. Ukki itse on vanha ilmavaiva. Nämä nimet se on meille antanut, mutta äiti ei anna kutsua ukkia sen itse keksimällä nimellä. Vanhuksia pitää kunnioittaa, vaikka ne ei itse sitä osaisi vaatia, se sanoi. Selvä on teidän armonne, vastasin ja niiasin vielä kaupan päälle.

Kerron ukille mopojännityksestä. Se ymmärtää yskän. Se vaatii, että tuon Apinan näyttille heti, kun ehdin. Se käskee ajaa paraatiovista sisään ja suoraan hissiin. Hoitajat ehtii reagoida vasta sitten, kun olen jo ukin huoneessa ja mopo piilotettu kylppäriin. Ukki kysyy, onko niillä kotietsintälupa. Jos ja kun ei ole, se uhkaa ottaa yhteyttä Euroopan unionin ihmisoikeustuomioistui-meen ja Partasen Kaleen. Kale oli kuulemma

sotilaspoliisina ukin armeija-aikana ja tietää, miten ihmisoikeusrikkomuksien kanssa menetellään.

Ukki kirjoittaa, että se ei ehdi nyt jauhaa skeidaa, koska sote-uudistus on jo kulman takana ja sen pitää ottaa kantaa mediassa. Se sanoo olevansa asiantuntija, koska se on sote-palveluiden ahkera käyttäjä. Se toivoo ensisijaisesti, että Kela vaihtaa jonotusmusiikkinsa johonkin räväkämpään, koska nykyistä ei kuulemma tolkun ihminen selvin päin kuuntele.

Nousen ylös ja hipsin rintamamiestalon alimpaan kerrokseen. Riisuudun saunakamarissa, avaan aina valmiin kiukaan kannen ja heitän kauhalla vettä kivien päälle. Lämpö rentouttaa kropan ja pään. Suljen silmäni ja näen Skyteam Monkeyn.

ARTO LUUKUTTAA METALLICAA. Liikennevaloissa se innostuu moshaamaan muista välittämättä, vaikka on melkein kalju. Valun pelkääjän paikalla niin alas, että kukaan ei voi nähdä meikäläistä. Arto innostuu vaan lisää ja alkaa laulaa mukana. Sillä on ikkuna raollaan, joten sen mölinä kuuluu luultavasti viereiseen autoon. Ainakin sieltä katsottiin sitä hetki sitten huvittuneena.

”Metallica tulee kesällä Hämeenlinnan Kantolan puistoon. Lähetkö mun kanssa katsomaan?”

Pudistan päätäni.

”Mikset?”

”Ei oo mun kuppini teetä. Sitä paitsi sä no-laisit mut kuiteskin.”

Valot vaihtuu vihreäksi. Arto painaa kaasua.